

Sint- Pauluskrantje

EUCARISTIEVIERING SINT-PAULUSKERK
zondag 10.30 u

PASTOOR Paul SCHEELEN
Onthaal, pastoraal gesprek, doop,
huwelijk, uitvaart
pastoor@sint-paulusparochie.be
0476/34 69 12

PAROCHIESECRETARIAAT
Sint-Paulusstraat 22, 2000 Antwerpen
03/231 33 21

KERKFABRIEK SINT-PAULUS
Voorzitter Walter Vrinssen
PR, kerkgebouw en crypte
03/231 31 48 of 0477/50 01 90
kerkfabrieksintpaulus@skynet.be

CONCERTEN EN EVENEMENTEN
Leo Van achter
0473/97 83 36
leo.vanachter@skynet.be

TOERISME EN RONDLEIDING
Sint-Paulusvrienden:
sintpaulusvrienden@proximus.be
Robert Vanherp 0495/57 02 92
Walter Geluyckens 0494/44 82 53

25ste jaargang nr. 11
maart 2016

EUCHARISTIEVIERINGEN MAART 2016

- Zo 06 10.30u Orgelmis - voorganger pastoor Paul Scheelen
Catechumenaat Germaine Kutemann
- Zo 13 10.30u Orgelmis - voorganger ZEH Michel Van Bostraeten
- Zo 20 10.30u Palmzondag - Koormis, Palmwijding en
kindernevendienst
voorganger pastoor Paul Scheelen
- Do 24 18.30u Witte Donderdag - Avonddienst met voetwassing
voorganger pastoor Paul Scheelen
- Vr. 25 15.00u Goede Vrijdag - Kruisweg en Kruisverering
- Zo 27 1030u Pasen - Orkestmis - voorganger pastoor Paul Scheelen

Lief en leed in onze parochiegemeenschap

Gedoopt

Fredericke Cauwe 13.02.2016

Overleden

Danny Vancauwenbergh 16.02.2016

Willy Fierens 22.02.2016

Marc Vandamme 21.02.2016

Redactie

Jarenlang heeft Jos Phlippo de gedrukte versie van ons krantje met veel inzet en smaak verzorgd. Door te veel aan verantwoordelijkheden kan hij deze taak niet langer behartigen. We zijn blij dat Erwin Vandecauter voortaan deze taak op zich zal nemen. Jos, oprechte dank.

GOEDE WEEK IN ST-PAULUS

Zondag 20 maart - Palmzondag.

- Om 10.30u **Palmwijding** (indien mogelijk) in de Verrijzenistuin van de kerk. Nadien eucharistieviering - met het lijdensverhaal. Muzikale medewerking "De Gregorianen". Voor de **kinderen is er een nevendienst** voorzien waar zij werken aan een palmpasen.

- Om 15.00u. **Passieconcert**: G.B. Pergolesi "Stabat Mater"
Bach- aria Mattheus en Johannespassie

Donderdag 24 maart Witte Donderdag.

- Om 18.30u Intieme **avonddienst met voetwassing**

Vrijdag 25 maart "Goede Vrijdag"

- Om 15.00u **Kruisweg** in de kerk , gevolgd door de Kruisverering.
- Om 16.15u **Goede Vrijdagtocht** vertrek vanuit de kathedraal.

Zondag 27 maart Hoogfeest van Pasen.

- Om 10.30u **Plechtige Paasviering** voorgegaan door Pastoor Paul Scheelen. Wijding van water en Paaskaars. Hernieuwing van de doopbeloften.

Muzikale omlijsting **St.Paulus Camerata, en de musici dominicanorum** olv. Ivo Venkov.

Aan het orgel Nicolas De Troyer titularis.

Uitvoering van de "**Nelson-Messe**" van Joseph Haydn.

MAG HET IETS SUBTIELER?

Vaak word ik overvallen door een gevoel van hopeloosheid en vermoeidheid, niet alleen omwille van onze kabbelende wereld, niet alleen door de onoplosbaar lijkende problemen en uitdagingen, maar vaak door de vaak simplistische, oppervlakkige en achterhaalde manier waarop velen er op reageren.

Het feit bijvoorbeeld dat er problemen bestaan rond islamfundamentalisme lijkt voor bepaalde mensen een reden om te pogen wat in het westen rest van het christendom uit te roeien.

Om de leegte nog groter te maken?

Het dramatische vluchtelingenprobleem is dan weer voor een of ander politicus een opportuniteit om een sneer te geven naar kloosters die volgens hem niet genoeg doen. Toen ik dit weken geleden op het nieuws hoorde, overviel mij een gevoel van walging.

Niet dat ik, buiten wat financiële hulp, zelf actief meewerk aan armenzorg of vluchtelingenopvang. Maar ik ken vele mensen die op een discrete manier al jaren betrokken zijn bij het weinig modieuze probleem van armoede. Die mensen lopen niet in de kijker, komen zelden of nooit in het nieuws, en moeten vaak nog dulden dat onze op individualisme en consumentisme gefundeerde samen(?)leving daar nog smalend over doet.

Toen ik die tweede generatiepoliticus hoorde, moest ik onmiddellijk denken aan Hamlet die, in Shakespeare's gelijknamig toneelstuk, in zijn wereldberoemde passage 'To be, or not to be' klaagt over ' [...]the spurns, that patient merit of the unworthy takes, ' [...] 't schimpen, dat verdienste van nietswaardigheid moet dulden'.¹ Meer en meer voel ik een aversie opkomen tegen verkrampte en ondoordachte reacties die enkel bedoeld lijken om zichzelf wat te profileren op de kap van anderen. Wie wordt daar beter van, en wat wordt daarmee bereikt? Mag er nog nagedacht worden? Mag er nog getracht worden om iets wat subtieler voor te stellen? Mag men

---

¹ William Shakespeare, *Hamlet*, De Nederlandsche Boekhandel, Antwerpen, 1983, p. 96 (vertaling Willy Courteaux).

opperen dat geluk niet beperkt wordt tot 'wellness', maar eigenlijk gaat om het leiden van een 'rijk, vol en betekenisvol' leven. ² Mag men twifelen aan een mensbeeld dat de mens reduceert tot producent en consument? Mag men kanttekeningen plaatsen bij het vervangen van het monotheïsme door het 'moneytheïsme'? ³ Mogen de existentiële vragen waarop religies een antwoord trachten te formuleren nog gesteld worden?

Of is onze vrijheid van meningsuiting beperkt tot wat modieus is? Modieus lijkt het in ieder geval om iets waar men niet bij kan of waar men geen voeling mee heeft karikaturaal voor te stellen, en dan te veroordelen en af te voeren.

In vele godsdiensten benadere(de)n personen die zich als 'rechtgeaarde gelovigen' beschouwen vaak zoekende mensen, of mensen die volgens hen niet 'recht in de leer' zijn, als atheïsten of moreel inferieure wezens.

Maar vaak maken atheïsten dezelfde fout door mensen die religieus gevoelig zijn en geboeid worden door het mysterie en door de revolutionaire visies van de Boeddha en Christus, met een meewarige glimlach te beschouwen als een zootje achterlijken 'die daar nog in geloven'. En hoe oppervlakkiger, hoe meewariger. Voor hen is religie slechts een illusie die religieuze mensen omhelzen om zich geen vragen meer te stellen, en is een pastoor er om zoete praatjes te verkopen. Terwijl bijvoorbeeld voor pastoor Paul Scheelen het hele Bijbelse denken veeleer een *permanente worsteling* is van de mens met het bestaansmysterie, met het kwaad in de wereld, maar ook in het onverwachte goed in de mens.

Interessant in dat opzicht is een 'Disputatio' ⁴ die het Theologisch Centrum van de Universiteit van Rouen organiseerde in de kathedraal van Rouen in juni 2010. Het was toen een dialoog tussen de christelijke filosoof Fabrice Hadjadj⁵ en de filosoof en leraar boeddhistische meditatie Fabrice Midal. De neerslag van deze dialoog werd gepubliceerd onder de titel *Qu'est-ce que la vérité*⁶. De titel verwijst naar de vraag die Pilatus aan Jezus stelde. Uiteraard gaat het hier over een religieuze, spirituele of filosofische waarheid. Voor beide sprekers is

---

² Russ Harris, *The Happiness Trap*, Roninson, London, 2008, p. 6. Nederlandse vertaling: *De valstrik van het geluk*, Bohn Stafleu Van Loghum, 2009.

³ David R. Loy, *Awareness, Bound and Unbound. Buddhist Essays*, Suny Press, Albany (NY), 2009, p. 146.

⁴ Disputatio is een vorm van publieke dialoog die zeer geliefd was in de middeleeuwen.

⁵ Zelf definieert hij zich als een tot het christendom bekeerde jood met een Arabische naam.

⁶ Fabrice Hadjadj, Fabrice Midal, *Qu'est-ce que la vérité ?*, Salvator, Paris, 2010.

het duidelijk dat een religieuze waarheid niet iets is wat men zich kan toe-eigenen of kan bezitten. Voor Fabrice Midal is de waarheid juist wat we niet bezitten. De zoektocht naar waarheid gaat meer over een *beproeving*, een antwoord op een *uitdaging*, dan over het koesteren van rustgevende gedachten. Voor hem is het licht van de waarheid ook altijd een beproeving: ze is niet zozeer een antwoord op onze vragen, maar ze stelt vooral onszelf in vraag.

We staan hier ver van de karikatuur van een religieuze beleving die bestaat uit zoeterige illusies, waar proselieterende atheïsten zo tegen te keer gaan. Om alle misverstanden te vermijden: ik heb geen probleem met zoekende atheïsten, en bepaalde kritieken op religies kunnen interessant en stimulerend zijn.

Dialogen tussen zoekende en tastende mensen zijn zeer interessant, en vaak ook deugddoend. Het zijn de *monologen* van mensen die zichzelf boven de anderen verheven voelen omdat 'zij' de waarheid kennen, die zo vervelend en vermoeiend zijn. Niemand wordt daar iets wijzer van, voor zover dat nog de bedoeling zou zijn. Radicale tegenstellingen zoals religieus versus atheïst lijken mij zo verouderd en ouderwets, dat ze enkel de fundamentalisten van beide kampen nog lijken te interesseren.

Maar in het volgend Sint-Pauluskrantje moet ik eerst het verschil verduidelijken tussen moderniteit en postmoderniteit.

Bruno Segers

HET MYSTERIE VAN DE JOSEPH KLOK

In de plexi offerblok aan de schatkamer is onderaan een restant te zien van een gesmolten klok. Een aandenken aan de brand van 1968, toen drie klokken gedeeltelijk smolten door de hitte. Als je weet dat brons, een mengsel van koper en tin, zo rond de 1000°C smelt dan heeft u meteen een idee van de hitte die bij deze brand ontstond. Hoeveel klokken hebben we in de Sint-Pauluskerk. Tussen de twee wereldoorlogen waren er vijf klokken.

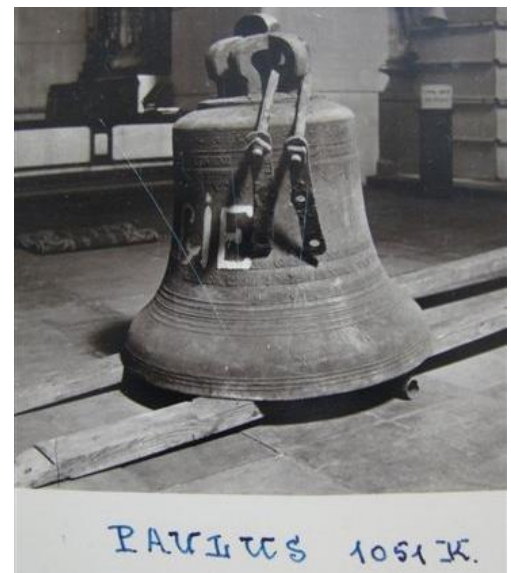
1. Pius V (1868) (4673 kg)
2. Paulus (1833)
3. Maria (1834)
4. Joseph (1656) ex Sint-Michielsabdij Antwerpen
5. Dominicus (1722) ex dominicanenklooster Antwerpen

In 1943 werden Paulus en Maria gestolen door de Nazi's; Joseph was gebarsten en werd volgens ons archief in 1957 door de KF voor 20.000 BF verkocht aan de Sint-Catharinakerk van Hoogstraten.

In 1955 kwamen er 3 nieuwe klokken:

1. Paulus
2. Maria
3. Joseph

Tijdens de grote brand van 1968 stortten deze 3 klokken + de oude Dominicusklok neer, zij waren gedeeltelijk gesmolten. Pius V volgde maar was slechts gebarsten; deze klok stond meer dan 10 jaar in de tuin aan de Lourdesgrot en werd daarna gerestaureerd. Pius V is nu nog altijd in gebruik.

Na 1968 werden er weer 2 nieuwe klokken aangekocht en kregen we 3 klokken van de Sint-Augustinuskerk. De Pius V-klok inbegrepen, zitten we aan 6 klokken.

Maar hoe komen we nu aan een stuk gesmolten Joseph klok met vermelding 1656 als die klok al in 1957 aan de Catharinakerk verkocht was. Ik stelde de vraag aan het stedelijk museum van Hoogstraten. De Heer Johan Ooms van het Stedelijk museum in Hoogstraten is momenteel bezig met de eindafwerking van het onderdeel Beiaard in

zijn boek over de vernieling en wederopbouw van de Sint-Katharinakerk, het kon niet mooier treffen.

Johan weet te vertellen dat de beiaard van Hoogstraten hoofdzakelijk samengesteld is uit Antwerpse Hemony klokken, klokken die de droom van de toenmalige deken van Hoogstraten Lauwerys waarmaakten om "terug" een beiaard in Hoogstraten te hebben. Het verhaal van de Antwerpse Hemony - klokken begon heel concreet rond 1956, toen deken Lauwerys te weten kwam dat de oude beiaard van de Antwerpse kathedraal ergens buiten op een pleintje bewaard bleef. Hij sprak dan ook zijn studiegenoot Mgr. De Vooght, pastoor-deken van Onze Lieve Vrouw Antwerpen, aan. Uiteraard was het de bedoeling om een zo volledig mogelijke beiaard ("in alle toonaarden" bij elkaar te krijgen).

Nu stonden er op dat fameuze pleintje in Antwerpen vele Hemony-klokken, maar er waren er ook met tijdelijke contracten uitgeleend aan diverse parochies, die op die manier na de oorlog terug aan een luidklok konden geraken. Zo schrijft J.B. Van Noten, voorzitter Kerkfabriek Onze Lieve Vrouw: " ... (aan) O.L.V. Onbevlekt Ontvangen, Zilveren Hoek, Hoogboom (klok 16), O.L.V. Middelaes en H. Lodewijk Berchem (klokken 21 en 24) en de H. Drievuldigheid, Berchem (klokken nrs. 18,20,23)".

Al deze parochies werden aangeschreven om op termijn de klokken aan Hoogstraten ter beschikking te stellen, als ze zelf terug een nieuwe klok hadden gekocht. Wat ook geschiedde, later werden ze alle weggehaald door Klokkengieterij Michiels voor nazicht en nieuwe stemming.

Eén Hemony-klok, die ook aan Hoogstraten werd overgedragen behoorde niet tot de reeks van de O.L.V.-kathedraal, nl. de klok van Sint-Paulus.

We lezen in een brief van deken Lauwerys, gedateerd 4 september 1957, aan Mgr. de Vooght: "Ook Z.E.H. Dockx, pastoor van Sint-Paulus, heeft laten weten dat zijn kerkfabriek bereid is om de gebarsten Hemonyklok tegen de prijs van oud brons aan ons af te staan".

Deze overdracht gebeurde bij beslissing van de Kerkfabriek van Sint-Paulus van 29 augustus 1957, op dezelfde datum meegedeeld door pastoor Dockx aan Deken Lauwerys. Samengevat: verkocht zal worden aan de gangbare prijs van oud brons de klok JOSEPH, gewoonlijk genaamd Michiel, gewicht 522 kilo (nog na te wegen), toon: La bemol. De klok werd gegoten in 1656 door J. Hemony en komt voort van de voormalige Sint-Michielsabdij van Antwerpen... versierd met bovenop tussen twee kransen bloemen het opschrift "St. Joseph, sponse Mariae, ora pro nobis, F. en P. Hemony fec. A° 1656". Midden: aan de ene zijde het borstbeeld van Norbertus van Couweren metende 0.05 m hoogte,

aan de andere zijde het wapenschild van Norbertus van Couweren en het wapenschild van de Abdij van St. Michiels, deze wapenschilden meten elk 0.09 m. hoogte.

Op 30 augustus 1957 volgt de dankbrief van deken Lauwerys aan pastoor Dockx van Sint-Paulus "ik bedank U en de Heren Voorzitter en Leden van Uw Kerkbestuur voor uw welwillend schrijven van 29 dezer en vooral voor de gunstige beslissing betreffende de verkoop van Uw oude gebarsten Hemonyklok *om met het brons ervan de nieuwe klokjes voor onze beiaard te gieten. Het gewicht ervan kan volstaan om al deze klokjes te gieten, zodat we met de grotere klokken uit de kathedraal een homogeen geheel zouden kunnen tot stand brengen*".

De verklaring voor het klokkenrestant met opschrift 1656 moet volgens Johan Ooms gezocht worden in de rekeningen van de Kerkfabriek van Sint-Paulus. Onderstaand uittreksel uit de brief van 29 augustus 1957 van pastoor K.Dockx aan deken Lauwerys brengt de oplossing. Het is een

vertrouwelijk brief van pastoor Dockx aan deken Lauwerys waarin het besluit van de Kerkfabriek van Sint-Paulus de oude klok aan Hoogstraten te verkopen wordt meegedeeld, nog voor de Stad Antwerpen deze beslissing had goedgekeurd.

... Wees voorzichtig met het gewicht van deze klok want ik geloof dat ze dit oude ding nooit op een baskuul gezet hebben. De beiaardier van de stad zou

*het graag in het staatsmuseum krijgen, maar de socialist schepen Detiège vindt dat hij al oude klokken genoeg heeft. Ik meen niet dat er echter van dien kant bezwaar zal gevoerd worden om u die klok te verkopen, **wij hebben destijds deze klok laten namaken met dezelfde opschriften en mochten deze klok toen niet vernielen. De prijs van het brons was toen voor de overname 35 fr het kilo en 72 fr voor de nieuwe. Hoe die verhouding nu is weet ik evenmin...***'

Wij zijn in het bezit van de restanten van de Jozef-klok uit 1955, waarop de originele opschriften van de klok uit 1656 werden aangebracht. Het raadsel is opgelost, met dank aan Johan Ooms.

Walter Geluyckens

LEERHUIS VAN LUCAS

We zijn er terug ingevlogen, ondanks een kletsnatte, kille dag.

De pastoor vatte de kindsheidsverhalen van Lucas samen door te verwijzen naar het genie van Rubens die de houding tegenover de incarnatie liet

aanvoelen door zes verschillende vormen van geloven of twijfelen.

Rubens stelt eigenlijk de vraag:

in welke figuur herken je jezelf?

Jan Van Doninck schreef:

Pastoor Scheelen opende de lezing met de vergelijking van twee schilderijen uit de Sint-Pauluskerk: 'De Aanbidding van de herders' van P.P. Rubens en 'De Geboorte' van Cornelis de Vos. In beide schilderijen straalt het kind Jezus een prachtig licht uit. Bij Rubens ziet men een verwijzing naar het kruis door de positie van de armen van Maria. De geloofstwijfel wordt geuit door een reuze herder, een soort twijfelende Zachariasfiguur, die zijn hand voor zijn ogen houdt en door de jongeling die naar de twijfelaar opkijkt (niet naar het Jezuskind). De oudere vrouw straalt een diep geloof uit en de burgervrouw, met haar hand in de mand, wil vooral de nood lenigen van Maria en Jozef. Opmerkelijk die figuur van Jozef, bijna onmerkbaar maar wel aanwezig, bescheiden nabij. Zijn blik is gericht naar die aanzwellende Geestkracht, die roeach, vertolkt door aanstormende engelen. Er staat iets groots te gebeuren. Je merkt hoe Rubens Geest en engelen, Gods visioen samenbalt.

Bij Cornelis de Vos is alle twijfel verdwenen. Stralen alle figuren een diep geloof uit. Onze aandacht wordt getrokken door het melkmeisje of draagt zij het doopwater, bestraald door het volle licht?.

Het lam verwijst naar de kruisdood van Christus.

De verdere lezing van het Lucas evangelie belicht de prediking van Jezus en focust op zijn tocht van Galilea naar Jeruzalem, de religieuze hoofdstad van de Joden en tevens de stad waar het drama van de passie zich zal afspelen. Jeruzalem zal de startplaats worden van Lucas tweede boek waardoor het messiaanse visioen voelbaar zal worden tot in het centrum van de macht, Rome. Christenen zullen genoemd worden: "de mensen van de weg".

De parabel van de barmhartige Samaritaan wordt besproken. De nadruk ligt vooral op het in vraag stellen van de gerechtigheid door de priester en de Leviet en de barmhartigheid van de Samaritaan, een thema dat tot op vandaag nog zeer relevant is.

Ook de parabel van Maria en Martha wordt belicht. Martha maakt zich druk over de beslommeringen van de dienst, terwijl Maria het luisteren naar de boodschap belangrijker vindt al is zij een vrouw die in de rabbijnse traditie nooit aan de voeten van de Rabbi ligt. Ook hier doorbreekt Jezus maatschappelijke verhoudingen.

J. Van Doninck (en enkele aanvullingen).

SINT-PAULUS EN NOCTURNE STEUNEN OOK 'DE OVERZET'

Een nieuw jaar ging ook van start voor De Overzet. De Overzet biedt tijdelijk opvang aan vrouwen zonder wettig verblijf met medische problemen. Deze vrouwen kunnen al dan niet zwanger zijn of reeds kinderen hebben. Ze hebben acute nood aan onderdak en hebben vaak geen of zeer weinig netwerk. De dames en kinderen kunnen tot twee jaar verblijven in het huis.

Kandidaten voor opvang in De Overzet komen via 'Adviescentrum migratie' of 'Dokters Van De Wereld' bij De Loodsen terecht. De begeleiding van de huisbewoners wordt door een stuurgroep van deze organisaties opgevolgd. Samen trachten we een sterker draagvlak te creëren voor deze vrouwen en op deze manier mee te werken aan betere toekomstperspectieven.

Elke vrouw wordt gekoppeld aan een buddy binnen het project. Vanuit presentie blijf je als buddy met warme aandacht de vrouw in kwestie liefdevol en vrij van oordeel benaderen in alle omstandigheden van hun leven. Verder worden de dames ook op praktische vlakken ondersteund en organiseren we regelmatig gezamenlijk een uitstap.

De Overzet is meer dan opvang alleen. Samen met de vrijwilligers organiseren we op regelmatige basis een activiteit buitenhuis. Een bezoek aan de kinderboerderij of een dag naar zee staat stevast op het programma.

Elk vluchtverhaal van deze bijzondere dames is aangrijpend en laat zichtbaar littekens na. De saamenhorigheid onderling in en buitenhuis is vaak de beginnende kracht die elk nodig heeft om te kunnen denken aan een betere toekomst.

We hopen op een voorspoedig jaar voor al onze vrouwen en kinderen.

Stefanie De Ryck
De Loodsen

GOEDE – VRIJDAGTOCHT 25 MAART 2016 OM 16U15

Mag het geloof in een onvoorwaardelijke trouw, zichtbaar geworden in Jezus, zichtbaar zijn in onze samenleving?

Een hartelijke uitnodiging om deel te nemen

NIEUWS VAN MUZIEKKAPEL SINT-PAULUS.

Beste vrienden,

Op 20 maart , om 15u, eert Muziekkapel Sint-Paulus een mooie traditie: die van het passieconcert. Dat doet ze samen met de Kathedraal, binnen de 'Easter at the Cathedral' week, en met Catalpa Productions.

Op het programma schittert Pergolesi's 'Stabat Mater'.

In 1754 schreef de Franse filosoof Jean-Jacques Rousseau dat de openingsmaten van het Stabat Mater 'de meest perfecte en meest pakkende muziek zijn die een componist ooit uit zijn pen liet vloeien'. Met sopraan Anne Cambier en mezzo Lien Haegeman zullen twee prachtige stemmen de Sint-Pauluskerk onderdompelen in de betoverende sfeer van het werk.

In oorsprong is het 'Stabat Mater' een middeleeuws gedicht uit de 13^e eeuw dat lange tijd werd toegeschreven aan de franciscaner monnik Jacopone da Todi. In het gedicht wordt in vloeiende terzetten de grote smart bezongen van de moeder die haar enige zoon ziet sterven aan het kruis. In de late vijftiende eeuw kwam het Stabat Mater in gebruik als sequentia in de rooms-katholieke liturgie, maar bij de hervorming door het Concilie van Trente (1543-1564) werd het geschrapt. Pas in de vroege 18^e eeuw werd het in ere hersteld door paus Benedictus XII voor gebruik op het feest van de Zeven Smarten van Maria (15 september). Maar het is evident dat een uitvoering van het 'Stabat Mater' ook in de Goede Week een terechte plaats kent.

Naast de Klaraluisteraars, die Pergolesi's werk in 2015 met een éérste plaats in hun Top 100 bedachten, had ook Johann Sebastian Bach grote waardering voor Pergolesi's Stabat Mater. Hij hergebruikte diens muziek toen hij psalm 51 (Tilge, Höchster, meine Sünden, BWV 1083) toonzette.

Naast Pergolesi's Stabat Mater staan we ook stil bij Bach zelf. We durven het aan om enkele grote parels uit zijn grote Passionen te kiezen. Lien zingt 'Erbarme Dich', Anne vertolkt 'Aus Liebe'. Zelf zal ik 'Betrachte meine Seel' en 'Mache Dich mein Herze rein' vertolken – beslist één van de muziekstukken die me het meest ontroeren, dat met een quasi mystiek karakter weergeeft hoe Jozef van Arimathea zich met grote schroom en tederheid klaarmaakt om Jezus' lichaam in de graftombe te leggen.

Anne, Lien, Peter Van de Velde, Luk Callens , I Justiniani en ikzelf kijken er naar uit om u op 20 maart te begroeten. Dan starten we samen de goede week.

Hartelijke groet,

Wilfried Van den Brande – intendant Muziekkapel Sint-Paulus

ANTWERPSE KATHEDRAALCONCERTEN
MUZIEKKAPEL SINT-PAULUS
& CATALPA PRODUCTIONS
PRESENTEREN

i.s.m. EASTER AT THE CATHEDRAL

PASSIECONCERT IN SINT-PAULUS

Zondag 20 Maart 2016 - 15u00
Sint-Pauluskerk, ingang Veemarkt

G.B. PERGOLESİ - STABAT MATER
J.S. BACH - ARIA'S UIT MATTHEUS- & JOHANNESPASSIE

Anne Cambier, sopraan
Lien Haegeman, mezzo-sopraan
Wilfried Van den Brande, bas-bariton

I Justiniani
Peter Van de Velde, orgel
o.l.v. Luk Callens

TICKETS - CAT. 1: €30 / CAT. 2: €20
BE34 7330 4813 7490

RESERVATIE:
+32(0)475684718 / +32(0)478281955
catalpa@online.be

Mu
SP

ANTWERPSE
KATHEDRAALCONCERTEN

Catalpa
Productions

MUZIEK IN SINT-PAULUS | CONCERTEN

RELIGIEUZE NUMISMATIEK 25.

Reeds meer dan 660 jaar gaan mensen op bedevaart naar de Duitse stad Aken. Om de zeven jaar vinden daar de Heiligdomsvaarten plaats. Steeds worden duizenden bedevaarders verwacht op deze bijeenkomst.

De medaille van deze maand (afmeting: doorsnede 33 mm. gemaakt van tin kleurig metaal) verwijst naar deze gebeurtenis en geeft ons hierover heel wat informatie.

De voorkant toont de Dom van Aken, een bisschoppelijke kerk die vroeger deel uitmaakte van het koninklijk complex. In de tijd van Karel de Grote is het centrale achthoekige gedeelte gebouwd tussen 796 en 804. Later zijn er gotische en barokke uitbreidingen bijgekomen.

Het laatste bouwwerk was de gotische westertoren die gebouwd is tussen 1879 en 1884,

dit jaar is van belang.

Het randschrift op de medaille luidt als volgt : DAS MÜNTSER ZU AACHEN IN SEINER VOLLENDUNG – de Dom van Aken in zijn voltooide staat, de datering van dit stuk is dus zeker na 1884. Verder staat er nog onder de afbeelding : ED.RECKER VERL. – AACHEN, de maker van de medaille.

Op de keerzijde staat de afbeelding van de Heiligdommen of Akense relieken. Rond 800 na Christus kreeg Karel de Grote deze relikwieën als geschenk uit Jeruzalem. Ze worden bewaard in de Dom in het gouden Mariaschrijn en worden sinds 1349 elke zeven jaar aan de wereld getoond gedurende tien dagen. Karel de Grote wou hiermede van Aken een groot bedevaart oord maken.

De tekst op deze zijde is : ERINNERUNG AN DIE RELIQUIEN ZU AACHEN – herinnering aan de relikwieën van Aken . Verder zien we een kruis en de vier relieken.

Links boven van het kruis hangt aan een sierlijke haak de "windelen van Jezus", deze herinneren aan zijn armoede, rechts van het kruis ook aan een haak hangt het "doek van Johannes de Doper", symbool van trouw tot de dood. Volgens de overlevering zou het hoofd van Johannes, na zijn onthoofding, hier in gelegd zijn.

Onder de arm van het kruis links zien we het "kleed van Maria", dit is de enige relik die bij het tonen uitgevouwen wordt, onder de andere arm hangt de "lendendoek die Christus" die Hij droeg op het kruis.

Het afgebeelde kruis noemt men het "Lotharius-kruis". Het dateert van rond het jaar 1000. Het is rijkelijk versierd met edelstenen en gemaakt uit goud met een kern van eik.

De hoogte is 49,80 cm en de breedte 38,50 cm. Het wordt bewaard in de schatkamer van de Dom, tijdens hoogtijdagen wordt het nog steeds op het altaar gebruikt. Op het kruis zijn er twee cameeën, in het midden tussen de armen een afbeelding van keizer Augustus, een verwijzing naar de overwinning van Christus. Beneden aan de voet een afbeelding van koning Lotharius van Lotharingen, vandaar de naam van het kruis.

Zo zien we wat een kleine medaille allemaal kan voorstellen en betekenen.

Jean-Marie Wielemans

WARME ONTVANGST VOOR 'GASTVRIJ ANTWERPEN'

Woensdagavond 17 februari werd de binnentuin van St.-Paulus een warme plek van ontmoeting met het brede Antwerpse middenveld 'Gastvrij Antwerpen'. Hoe kan onze stad een plaats zijn van respect en welkom? De beide kunstwerken rond de gesneuvelde vluchtelingen met de bedoeling het geweten van de stad wakker te schudden, gaven nog grotere diepte aan het gebeuren.

450 geëngageerde mensen beantwoordden de oproep van beweging.net en dit in samenwerking met onder meer De Loodsen, CAW Antwerpen, Samenlevingsopbouw, Hart Boven Hard Antwerpen, Variant, het Internationaal Comité, Oxfam wereldwinkel, Kids Parlement en Vluchtelingenwerk Vlaanderen.

PAROCHIALE COÖRDINATIEKALENDER

Maart

Di	3	19.30u	Vergadering processiecomité
Vr	4	10.00u	Ontmoeting vrijwilligers Sint-Paulusvrienden
Za	5	16.00u	Dooptviering Anna Grubben
Zo	6	10.30u	Orgelmis - Catechumenaat Germaine Kutemann Urban Trail
Ma	7	10.00u	Vergadering Sint-Vincentius
		18.00u	Raad van Bestuur - muziekkapel
		19.00u	Algemene vergadering - muziekkapel
Zo	13	10.30u	Orgelmis
Do	17	14.00u	Vergadering werkgroep "Nocturne"
		19.00u	Bijbelstudie - Leerhuis Lucas
Za	19	15.00u	Dooptviering Babette Buchheit
Zo	20	10.30u	Palmzondag - Palmwijding - Kinder-nevendienst
		15.00u	Passieconcert
Do	24	18.30u	Witte Donderdag - avonddienst
Vr	25	15.00u	Goede Vrijdag - Kruisweg en Kruisverering
Zo	27	10.30u	Pasen - Orkestmis
Di	29	19.00u	Algemene vergadering Sint-Paulusvrienden
Do	31	19.00u	Conferentie (800j. Dominicanen)

April

Zo	3	10.30u	Koormis - voorganger Michel Van Bostraeten
		15.00u	Benefietconcert - "Sacred Songs" org. "Muziekkapel Sint-Paulus"
Do	7	14.00u	Kerkraad
Zo	10	10.30u	Koormis
		16.00u	Benefietconcert - org. Hospitaalridders
Vr	15	20.00u	Concert "Utopia"
Zo	17	10.30u	Orgelmis
Zo	24	10.30u	Koormis
		12.00u	Erfgoeddag
		15.00u	Benefietconcert org. Fleur De Lys
Do	28	19.00u	Conferentie "800j Dominicanen"

Teksten en afbeeldingen werden opgenomen zoals door de auteurs aan de redactie bezorgd

Verantwoordelijke uitgever: P. Scheelen, Sint-Paulusstraat 22, 2000 Antwerpen

Foto's: J.M. Wielemans, Segers, Wikipedia, Kik, Dowerger.nl, Spvrienden, archief SP

Redactie: P. Scheelen, L. Van achter, E. Vandecauter, M.P. Verhoeven

MIDDAGCONCERTEN VAN ANTWERPEN
ANTWERPSE KATHEDRAALCONCERTEN
& MUZIEKKAPEL SINT-PAULUS
PRESENTEREN

SACRED SONGS AT ST. PAUL'S

De mooiste sacrale liederen van J.S. Bach, G.F. Haendel, W.A. Mozart,
F. Schubert, L. Van Beethoven, F. Mendelssohn, R. Strauss, G. Mahler e.a.

Zondag 3 April - 15u00
Sint-Pauluskerk, ingang Veemarkt

BENEFIETCONCERT

Ten voordele van de sociaal-artistieke
projecten van Sint-Paulus

Elise Gäbele, sopraan
Rolande Van der Paal, sopraan
Joëlle Charlier, mezzo-sopraan
Denzil Delaere, tenor
Wilfried Van den Brande, bas-bariton

Luk Callens, hobo
Peter Van de Velde, orgel

TICKETS: €20

Online: www.muziekinsintpaulus.be

Via Info Cultuur - Telefonisch:
03/338.95.85 (di-za, 11u-17u)

Via Info Cultuur - Balie:
Wisselstraat 14 (vr-za 11u-17u45)

MUZIEK IN SINT-PAULUS | CONCERTEN